

JSOU HRANICE, ZA KTERÉ SE NEJDE

www.facebook.com/fairplay.film

www.fairplayfilm.cz

FOTO A PRESS KIT:

www.falcon.cz/press

KONTAKT PR, TISKOVÝ SERVIS:

Martina Chvojka Reková, martina.rekova@4press.cz, tel. + 420 731 573 993,
Klára Mixová, klara.mixova@4press.cz, tel. + 420 731 514 462

HERCI

Irena	Anna Geislerová
Anna	Judit Bárdos
Bohdan	Roman Luknár
Martina	Eva Josefíková
Tomáš	Ondřej Novák
Kříž	Roman Zach
Novotný	Igor Bareš
Kracík	Jiří Wohanka
Pavelka	Ondřej Malý
doktorka	Taťjana Medvecká
úřednice	Zuzana Mistríková
Tomášovi rodiče	Michaela Pavlátová, Pavel Lagner
scénář a režie	Andrea Sedláčková
producenti Negativ	Kateřina Černá, Pavel Strnad
producenti ARINA	Silvia Panáková, Erik Panák
producenti Departures Film	Undine Filter, Thomas Král, Christine Haupt

TVŮRCI

kamera	Jan Baset Střítežský
střih	Jakub Hejna
hudba	David Solař, Miro Žbirka
zvuk	Daniel Němec
architekt	Petr Fořt, Vierka Dandová
výtvarnice kostýmů	Simona Rybáková
formáty	1:2,39, 100 minut, Dolby Digital
přístupnost	mládeži do 12 let nevhodný
žánr	drama

SYNOPSIS

slogan: Jsou hranice, za které se nejde

Osmdesátá léta v Československu. Mladičká sprinterka Anna (**Judit Bárdos**) se stává členkou Střediska vrcholového sportu. Její matka (**Anna Geislerová**) a trenér (**Roman Luknár**) doufají, že splní kvalifikační limit a postoupí na olympijské hry. Vybočením ze světa tvrdého sportovního drilu je pro Annu pouze milostný vztah s Tomášem (**Ondřej Novák**).

Anně začnou být bez jejího vědomí podávány anabolické steroidy. Její výkonnost stoupá, objevují se ale rovněž první zdravotní problémy. Anna se o přípravcích dozvídá pravdu, a přestože je v sázce její účast na olympiádě, hodlá dál trénovat bez nich. Její matka však doufá, že Anna účast na olympijských hrách využije k emigraci, a rozhodne se jí anabolika pod rouškou neškodných vitaminů aplikovat tajně.

Link na trailer: youtu.be/E6l-fhgdYSE

O FILMU

Příběh o mladé atletce, která se v normalizačním Československu dostane do státem řízeného dopingového programu, je díky dopingovým skandálům ve vrcholovém sportu neustále aktuální. Producenty z Negativu, Kateřinu Černou a Pavla Strnada, v jejichž dílně vznikly například filmy Alois Nebel, Protektor nebo Štěstí, zaujalo na scénáři kromě dramatického příběhu téma boje o lidskou důstojnost, kterou komunistický režim tak důsledně pošlapával. Film vznikl v česko-slovensko-německé koprodukcí.

Hlavní hrdinka filmu, mladá talentovaná sprinterka Anna, již ztvárňuje slovenská herečka **Judit Bárdos**, která debutovala v oceňovaném filmu Dům, se připravuje ve středisku vrcholového sportu na olympijské hry a i přes svůj špatný kádrový profil je zařazena do programu specializované lékařské péče. **Její matka Irena (Anna Geislerová)**, bývalá tenisová reprezentantka, začne mít podezření, že nové podpůrné prostředky, které její dcera dostává, jsou ve skutečnosti zakázaným dopingem, a vydává se do souboje s totalitním systémem, v němž se nehraje podle pravidel fair play.

Fair Play je filmem nejen o státem organizovaném dopingem, ale především o **zachování lidské důstojnosti v totalitním státě** a o ceně, kterou musel zaplatit každý, kdo se tomuto systému postavil. Hlavní postavě Anně je ve filmu osmnáct let, zhruba ve stejném věku byla i **režisérka Andrea Sedláčková** v roce 1983. Do scénáře tak mohla vložit mnoho ze svých zkušeností a zážitků a film je pro ni v tomto směru velmi osobní. Sama režisérka emigrovala krátce před sametovou revolucí do Paříže a 17. listopad byl shodou okolností dnem, kdy dostala ve Francii politický azyl.

„Vždy jsem toužila napsat a natočit film o boji za ‚malou lidskou svobodu‘ v komunistické diktatuře,“ říká režisérka Andrea Sedláčková. „Před několika lety se na veřejnosti poprvé objevily tajné materiály ministerstva vnitra o státem organizovaném dopingem československých sportovců pomocí anabolických steroidů. Programu zahájeného v roce 1983 se zúčastnilo mnoho olympioniků. To bylo obrovské téma,“ dodává Sedláčková, která se nechala inspirovat dobovými materiály a snažila se proniknout do světa československé atletiky počátku osmdesátých let. Spolu s producenty věnovala přípravám filmu několik let. Archivy odkryly tehdejší příšerné praktiky a metody, kdy stát vědomě ničil zdraví špičkových sportovců. Ti, kteří se odmítli této „specializované péče“ účastnit, se navždy vzdali možnosti reprezentovat svoji zemi a fakticky svoji sportovní kariéru odsoudili ke konci. „Při psaní scénáře jsem dané téma konzultovala s mnoha odborníky. Scénář je vzdáleně inspirován skutečnými událostmi,“ říká režisérka.

Představitelky atletek, Judit Bárdos v hlavní roli Anny a **Eva Josefíková** v roli Martiny, musely projít před natáčením náročnou atletickou přípravou pod vedením profesionálních trenérů, aby jejich sportovní výkony působily na plátně přirozeně. Další role ztvárňují **Roman Luknár, Ondřej Novák, Roman Zach, Ondřej Malý, Tatjana Medvecká** nebo **Igor Bareš**.

Náročným úkolem pro filmový štáb byla i co nejdokonalejší rekonstrukce dobových prostředí osmdesátých let socialistického Československa, na níž se podíleli kameraman **Jan Baset**

Střítežský, architekt **Petr Foř** a kostýmní výtvarnice **Simona Rybáková**. Střih filmu je dílem stříhače **Jakuba Hejny**. Film se natáčel v Praze, Bratislavě, ve Vysokých Tatrách a v Německu v Drážďanech a v Chemnitzu.

„Jsme přesvědčeni, že film Fair Play by se mohl stát jedním z filmů, které nám pomůžou se vyrovnat s naší nedávnou minulostí. Podobně jako se to podařilo v případě německého filmu Životy těch druhých nebo rumunského 4 měsíce, 3 týdny a 2 dny. Filmem, který nám v současnosti tolik chybí,“ říkají producenti Kateřina Černá a Pavel Strnad.

Koproducentem filmu je Česká televize. Proč se Filmové centrum ČT rozhodlo koprodukčně spolupracovat na filmu Fair Play, vysvětluje **kreativní producent Tomáš Baldýnský**: „V první řadě to byl samozřejmě scénář, poctivě a usilovně psaný a zlepšovaný celé roky, který zpracovává téma, o němž se tady nejen netočily filmy, ale ani moc nepsalo a nevědělo, ačkoliv jde o tak důležitou třináctou komnatu naší historie. Ale i všechny další prvky projektu - režisérka a tvůrčí profese, producenti i obsazení nás ujistili v tom, že úvodní víra v tento projekt byla správná.“

Andrea Sedláčková studovala scenáristiku na pražské FAMU a režii a střih na FEMIS v Paříži. Jako scenáristka a režisérka debutovala v roce 2000 filmem Oběti a vrazi a natočila několik divácky úspěšných dokumentů a televizních filmů pro Českou televizi. Ve Francii pracuje úspěšně jako stříhačka celovečerních filmů, mj. dramatu Veselé Vánoce (Joyeux Noël, v ČR pod názvem Šťastné a veselé) nominovaného na Oscara pro nejlepší zahraniční film. Andrea Sedláčková získala jako jediná Češka nominaci na Césara, francouzského Oscara. Na nejvyšší francouzské ocenění byla nominována za střih filmu Welcome.

„Film Fair Play zpracovává důležité téma ne až tak dávné historie, jeho vyznění je ovšem i dnes velmi aktuální a především sdělné také za hranicemi České republiky. Cením si toho, že se českým filmařům daří realizovat stále více řemeslně vynikajících snímků v rámci mezinárodní koprodukce. To je i případ filmu Andrey Sedláčkové,“ říká generální ředitel Barrandov Studia Petr Tichý. „Právě mezinárodní spolupráci na Barrandově vidíme jako zásadní faktor pro budoucnost české filmařské tradice.“

O TITULNÍ PÍSNĚ K FILMU

Téma dopingu zaujalo i zpěváka **Mekyho Žbirku** a jeho osvědčeného producenta **Roba Cassa**, s nímž Žbirka v legendárním londýnském studiu Abbey Road nahrál k filmu titulní píseň.

*„Na písni k filmu jsem začal pracovat poté, co jsem viděl film a ztotožnil se s jeho tématem. Překvapilo mě, že téma oslovilo i producenta Roba Cassa. Pocity ze sledování filmu jsme se snažili přenést do atmosféry titulní písně. Podílel jsem se i na části scénické hudby,“ říká ke své skladatelské filmové premiéře Miro Žbirka. Klip k písni se natáčel ve Velkém sále pražského Kongresového centra, v němž Miro Žbirka dostal Zlatého slavíka za rok 1982, což koresponduje i s obdobím, ve kterém se film Fair Play odehrává. Klip natočil režisér **Tomáš Luňák** a kameraman Jan Baset Střítežský, jenž je i kameramanem filmu. „Několik mých písní už se ve filmu objevilo, ale tato spolupráce byla jiná a byla to pro mě výzva,“ dodává Miro Žbirka. Hudbu k filmu Fair Play dále složil **David Solař**.*

Link na klip: <http://youtu.be/POV7dZEzFf4>

O DOPINGU

Československo a doping

Zatímco Německá demokratická republika státem řízené a systematické dopování sportovců rozvíjela už od šedesátých let a na letních olympijských hrách v roce 1972 v Mnichově a 1976 v Montrealu sbírala desítky medailí (v Mnichově byly v pořadí podle získaných medailí před menší částí rozděleného Německa jen velmoci USA a SSSR, v Montrealu dokonce jen SSSR), příběh státem podporovaného dopingu v Československu se teprve rozebíhal.

Ne že by žádný sportovec v tehdejší Československu zakázané látky nebral, vše se však dělo divoce a bez jakékoli kontroly. S dopováním anaboliky jsou spojována i některá úmrtí vrcholných československých sportovců. „Tento současný stav u nás ohrožuje zdravotní stav některých sportovců, nezaručuje optimální výkonnost a hrozí odkrytím dopingu při mezinárodních soutěžích. Na druhé straně podložený a sledovaný výzkum a racionální aplikace anabolik pro úzce sledovaný okruh sportovců významně přispívá svými výsledky k politické propagaci sportu a tělovýchovy v socialistickém státě a k upevnění mezinárodní prestiže naší republiky,“¹ uvažovalo se v Interní informaci pro předsedu Ústředního výboru Československého svazu tělesné výchovy v roce 1976. Z dokumentu lze vyčíst i existenci pracovní skupiny. Ta předsedovi jako jednu z možností podpůrného prostředku nabízí i Strombu, lék obsahující anabolický hormon stanolozol. Interní informace uvádí, že „vedlejší účinky jsou zde minimální“.² Jestli šlo ale jen o účelové tvrzení, se dá jen velmi těžko odhadovat. Přesto vedení československého sportu začíná systém podpory dopingu rozjíždět aktivně až na počátku osmdesátých let. „Vrcholový sport u nás dnes potřebuje nové přístupy, stejně jako je tomu ve světě, zejména v oblasti endokrinologie (dávkování anabolik), biochemie (dávkování jiných podpůrných prostředků), interny, imunologie,“³ píše předseda ÚV ČSTV a zároveň člen ÚV KSČ Antonín Himl vedoucímu oddělení společenských organizací a NV ÚV KSČ Lubomíru Procházkovi v dopisu ze srpna 1982. Podle Himla existuje na ČSTV Speciální komplexní servisní centrum, které zabezpečuje vrcholový sport a je třeba podpořit „progresivní lékaře“,⁴ kteří se bojí problémů s ministerstvem zdravotnictví.

V roce 1983 se do procesu zapojuje vláda ČSSR. V opatření „k dalšímu zkvalitnění čs. státní reprezentace“⁵ pověřuje podporou „výzkumu a kontroly podpůrných prostředků“ místopředseda vlády Matej Lúčan ministra zdravotnictví Jaroslava Prokopce. Anabolika se dovážejí ze zahraničí a jsou hrazena z prostředků Správy pro tělovýchovu a sport Úřadu vlády ČSSR. Vzniká také laboratoř sportovní biochemie a fyziologie (LBKF). Jejím úkolem je testovat sportovce vyjíždějící do zahraničí, aby byla jistota, že nebudou mít pozitivní dopingový nálezn. Již v začátcích systému jsou vytipovány sporty, ve kterých mohou anabolika zlepšit výkon.

1. 1. 1985 vzniká pod ministerstvem zdravotnictví Ústav národního zdraví pro vrcholový sport. Ten podléhá přímo náměstkovi ministra zdravotnictví Josefu Harantovi. Program je přísně tajný. Sportovcům je nabízena „specializovaná péče“. Jsou osloveni jednotliví vybraní sportovci, jimž je nabídnuta k podpisu časově omezená smlouva.⁶ Taková smlouva byla rovněž nabídnuta Alžbětě Havrančíkové, ale jedna z nejlepších běžkařek ji odmítla podepsat: „V tom čase som to urobila preto, lebo nikto mi nevedel odpovedať, čo je to špecializovaná zdravotná starostlivosť. Vtedy som to cítila tak a nikto neodpovedal. Z toho vyplývalo, o čom to všetko bolo, a nemohli mi nič dať a ani ja som nepotrebovala nič kontrolovať. Nedostala som odpoveď – nemali môj podpis.“⁷ Samotné odmítnutí nebylo jednoduché, protože to v některých sportovních odvětvích mohlo znamenat komplikace, nemožnost vyjíždět na soustředění, vyřazení z reprezentace i odmítnutí prodloužení smlouvy.⁸ V některých případech mají trenéři a funkcionáři pravomoc vyřadit z kádru reprezentace závodníka, který jakoukoli složku „specializované péče“ odmítne. Jednotlivá sportovní odvětví i kluby se lišily různým přístupem trenérů i funkcionářů, takže nelze tak snadno tvrdit, že by všichni českoslovenští reprezentanti té doby dopovali. Tlak na výkony ale vytvářela nejen konkurence ze zahraničí, ale často i plány seshora, které se musely plnit. Navíc řada sportovců mohla podpůrné prostředky brát, aniž o tom věděla, podobně jako tomu bylo v NDR. „Měla jsem strach, že to beru a ani o tom nevím,“⁹ vzpomíná na dobu, kdy bylo potřeba kontrolovat každou tabletku vitamínu překážkářka Milena Tebichová, která rovněž možnost dopovat odmítla. Tabletky, u kterých si nebyla jista, raději tajně vyhazovala.

Sportovci zařazení do programu dostávají nedovolené podpůrné prostředky a v průběhu soustředění, kdy nabírají sílu, berou anabolika, která jim umožňují více trénovat a rychleji regenerovat. Následuje etapa, v níž se zakázané látky z těla vyplavují. Před výjezdem na závody jsou reprezentanti kontrolováni v dopingové laboratoři ÚNZ pro vrcholový sport a ti s pozitivním nálezem se nesmí soutěžit účastnit. V některých dokumentech jsou sportovci označováni krycími čísly, za nimiž se skrývají údaje o pozitivních i negativních nálezech. Ti s pozitivními nálezy nesmějí vyjet na mezinárodní soutěže. Právě proto jsou během závodů kontroly sportovců zapojených v programu

negativní. Výjimkou je pouze pozitivní test dvou atletů na Evropském poháru v roce 1985 v Moskvě. Ten atletičtí funkcionáři vysvětlují zastaralou technikou československé laboratoře, protože vzorky putovaly do modernější laboratoře v Kolíně nad Rýnem. Sportovci, trenéři i funkcionáři musejí zachovávat mlčenlivost o programu i o systému, jenž je podřízen druhému nejvyššímu stupni utajení. Zároveň jsou ale atleti s pozitivním dopingovým nálezem v tehdejším tisku označeni za „reprezentanty, kteří porušili sportovní etiku.“¹⁰

Nákup, dávkování i kontrolu dopingů má na starosti od roku 1985 právě Ústav národního zdraví pro vrcholový sport. Na návrh ÚNZ VS vzniká v průběhu roku 1985 také Odborná komise Ministerstva zdravotnictví ČSSR, která má za úkol posuzovat a schvalovat rozpisy podávání podpůrných prostředků a řídit činnost lékařů pověřených jejich aplikací v různých sportovních odvětvích. ÚNZ VS jsou předkládány ke schválení rozpisy obsahující dávky pro konkrétní sportovce, data podávání a termíny kontrolních testů. Systém koordinuje Správa pro tělovýchovu a sport Úřadu předsednictva vlády ČSSR. Ta mimo jiné schvaluje finanční prostředky a je informována o činnosti ČSTV i ÚNZ VS. Na ČSTV ale kromě informací nezřídka docházejí i stížnosti. Některé od ambiciózních trenérů, kteří pokles formy svých svěřenců vysvětlují špatným nakládáním s anaboliky, jindy se jedná o anonymní udání na trenéry, kteří s anaboliky údajně obchodují. Za alarmující bývají považovány dopingové nálezy u sportovců mladších osmnácti let a zejména poukazy na dopování závodníků, kteří nepatří ani do širšího kádru reprezentace. Anabolika totiž mají být vyhrazena právě jen reprezentantům, kteří plně podléhají kontrole ÚNZ VS. Odborná komise Ministerstva zdravotnictví ČSSR končí svoji činnost v roce 1987.¹¹ Organizování dopingů poté zůstává záležitostí sportovních svazů a přímé spolupráce konkrétních lékařů s ředitelem ÚNZ VS.

Státem řízený doping končí až v roce 1989.

¹ Archiv Václava Paciny, Archiv dějin tělesné výchovy a sportu Národního muzea, neuspořádáno.

² Tamtéž.

³ Materiály zveřejněné na jednání ze dne 4. 12. 1990 na MZ ČR k problematice podávání podpůrných látek ve vrcholovém sportu, jednací číslo PKP/2 - 272 - 27. 3. 91.

⁴ Tamtéž.

⁵ Tamtéž. V současnosti v soukromém archivu, neuspořádáno. O plnění úkolů vyplývajících z dokumentu se jednalo například na zasedání sekretariátu ÚV ČSTV 10. května 1983, Národní archiv, ÚV ČSTV, balík 182.

⁶ Tamtéž.

⁷ Alžběta Havrančíková v e-mailu Vítu Poláčkovi, 22. 12. 2013.

⁸ Pro srov. např. Odmítli dopovat, přišel trest, Lidové noviny, 18. března 2006, s. 27.

⁹ Milena Tebichová v rozhovoru s Vítem Poláčkem, 14. ledna 2014.

¹⁰ Rudé Právo 18. 9. 1985.

¹¹ Stanovisko antidopingového výboru ČSFR k problematice dopingů před rokem 1989, v současnosti v soukromém archivu, neuspořádáno.

Doping v datech

1904 Olympijský vítěz na letních olympijských hrách v Saint Louis, americký závodník Thomas Hicks, zvítězil v maratonském běhu, přičemž v průběhu závodu aplikoval strychnin, brandy a syrová vejce. Po doběhnutí zkolaboval a musel být resuscitován.

1935 Americký vědec a lékař Charles D. Kochakian publikuje studii, v níž prokazuje anabolický účinek extraktu z varlat.

1936 Poprvé připraveno steroidní anabolikum synteticky.

1940 – 1945 Anabolika jsou využívána pro realimentaci zraněných za druhé světové války.

1954 – 1968 Američtí vzpěrači, sovětsí vrhači a další sportovci experimentují s anaboliky.

S anaboliky jsou spojována i některá předčasná úmrtí sportovců.

1966 V NDR jsou systematicky podávány anabolické steroidy mužům.

1968 V přípravě na letní olympijské hry v Mexiku padá etická hranice a anabolika jsou podávána i ženám. NDR na hrách získává celkem 25 medailí a umísťuje se na 5. příčce v hodnocení států.

1970 Mezinárodní atletická federace IAAF uznává anabolika za doping.

1970-72 Podle studie publikované Humboldtovou univerzitou v Berlíně se rozebíhá program podpory dopingu i v Západním Německu.

1974 Na mistrovství Evropy v atletice jsou v Římě poprvé prováděny dopingové kontroly. Jejich výsledky se ale nezveřejňují. NDR upravuje svůj program v tzv. Staatsplan 14.25. Sportovci mají být testováni na anabolika před výjezdem do zahraničí. Plán buduje systém státního dopingu.

1976 Před letními olympijskými hrami v Montrealu se na ČSTV zabývá anaboliky pracovní skupina.

1980 ÚV ČSTV vydává studijní materiály doškolování trenérů, metodiků, psychologů a lékařů ve vrcholovém sportu na téma Podpurné prostředky ve vrcholovém sportu.

1983 Vláda ČSSR vydává Opatření pro zkvalitnění čs. státní reprezentace, ve kterém pověřuje ministra zdravotnictví podporou výzkumu a kontroly podpurných prostředků. Vzniká laboratoř sportovní biochemie a fyziologie.

1985 Vzniká Ústav národního zdraví pro vrcholový sport. Na Evropském poháru v Moskvě mají pozitivní nález dva českoslovenští atleti.

1990 Dopingem řízeným československým státem se zabývá komise ministerstva zdravotnictví. O tématu vycházejí první články ve Svobodném slově.

1991 Vychází první vědecká studie odhalující státem řízený doping v bývalé NDR.

1997 Dva sportovní lékaři jsou v Německu odsouzeni k peněžité pokutě za podávání anabolik plavkyním v rámci státního programu NDR.

Citáty k dopingu v ČSSR

„Vrcholový sport u nás však potřebuje nové přístupy, stejně jako je tomu ve světě, zejména v oblasti endokrinologie /dávkování anabolik/, biochemie /dávkování jiných podpurných prostředků/, interny, imunologie atd.“

Předseda Ústředního výboru Československého svazu tělesné výchovy Antonín Himl v dopise vedoucímu oddělení společenských organizací a NV ÚV KSČ Lubomíru Procházkovi ze dne 13. srpna 1982.

Zdroj: Fond Václava Paciny, Oddělení dějin tělesné výchovy a sportu Národního muzea

„Kdyby tehdejší reprezentanti nedopovali, obsazovalo by Československo dvacátá nebo čtyřicátá místa.“

Místopředseda Ústředního výboru Československého svazu tělesné výchovy Rudolf Dušek na tvrzení: *„Ale někteří naši sportovci doping systematicky užívali.“*

Zdroj: Bez dopingu by nebyli tak dobří, MF DNES 26. srpna 2006, rozhovor vedl Václav Pacina

„Říkali nám: Vezmi si to, jsou to vitamíny. Anabolika, psychofarmaka – to všechno tam bylo. Neměla jsem myslet, ale cvičit. Stala jsem se pachatelkou sama na sobě.“

Dagmar Kersten, stříbrná medailistka na OH v roce 1988 v dresu NDR

Zdroj: <http://www.noz.de/lokales/osnabrueck/artikel/68718/ddr-doping-opfer-ich-hatte-lieber-eine-kindheit-gehabt>

„Na mých prvních závodech, to bylo na ME 1971 v Helsinkách, jsme seděli na tribuně a už jsme tu zasranou písničku nemohli poslouchat, tu hymnu NDR. Pak jdeš za svým doktorem a ptáš se: Proč taky nemáme ty pilulky?“

Západoněmecký sprinter Manfred Ommer

Zdroj: Wir konnten das Scheißlied nicht mehr hören", erzählt Ommer - und ging zum Arzt,

Tagespiegel, podle www.tagesspiegel.de

ROZHOVOR S ANDREOU SEDLÁČKOVOU

Ústředním tématem filmu Fair Play je doping ve vrcholovém sportu socialistického Československa. Proč jste zvolila právě toto téma, které je i dnes stále vnímáno jako kontroverzní?

Před několika lety jsem si přečetla v novinách článek o tom, že se objevily tajné materiály ministerstva vnitra o státem organizovaném dopingu československých sportovců pomocí anabolických steroidů. Článek vysvětloval, že program plánovaného dopingu byl zahájen v roce 1983 a zúčastnilo se ho mnoho olympioniků. Archivy odkryly příšerné praktiky, kterými stát vědomě ničil zdraví špičkových sportovců za účelem vítězství za každou cenu. Ti, kteří se odmítli zapojit, se odsoudili k faktickému zániku sportovní kariéry.

Ihned jsem si řekla, že je to vlastně obrovské téma, které ještě nikdy nebylo v hraném filmu zpracováno, a že mi toto téma umožní zabývat se i tématy, která jsou mi vlastní, tedy otázkami svobody rozhodování, cti, sebeúcty. Nechtěla jsem vytvořit ideologický pamflet, ale film o lidské důstojnosti. Vždy jsem toužila napsat a natočit film o boji za malou lidskou svobodu v komunistické diktatuře.

Před psaním scénáře jste se věnovala studiu dobových materiálů týkajících se státem řízeného dopingu. Objevila jste během rešerší něco, co vás samotnou překvapilo?

Mé pátrání začalo nejdříve na internetu, následovně jsem se setkala s několika aktéry dopingu, ať již sportovci, trenéry či lékaři. Všem jsem musela slíbit, že zůstanou v anonymitě. Upřímně řečeno, vzhledem k tomu, že jsem ani o dopingu ani o vrcholovém sportu nevěděla nic, bylo pro mě překvapením téměř všechno. A předpokládám, že pro naprostou většinu diváků tomu nebude jinak.

Inspiroval vás k napsání scénáře nějaký konkrétní osud tehdejšího sportovce?

Ano. Dostal se ke mně případ jedné vrcholové atletky, které údajně její trenér bez jejího vědomí píchal anabolické steroidy s romantickým názvem Stromba. Tvrdil, že jde o obyčejné vitamíny. Předpokládal, že by se dopovat nedala. To pro mě byla zásadní inspirující informace. Nechtěla jsem totiž psát film o někom, kdo se rozhoduje, zda dopovat či ne, protože to by s sebou přinášelo identickou otázku, na niž jsem měla od začátku odpověď.

Téma filmu lze nepochybně povýšit na obecnou otázku hledání osobní svobody v totalitním režimu a ceny, kterou člověk, jenž se mu postavil, musel zaplatit. Do jaké míry se do filmu promítly vaše osobní zkušenosti?

Hlavní postavě Anně je ve filmu 18 let, je tedy přibližně stejně stará, jako jsem byla já v roce 1983. Fair Play není samozřejmě film o mně, ale je také o mém dospívání v socialistickém Československu, o problémech, které většina lidí kolem mě řešila, i když možná v méně vypjatých situacích. Dospívající děti tehdy často zjišťovaly, že jejich rodiče přežívají v systému založeném na lži, a doufaly, že nebudou stejné. Jejich rodiče zase řešili dilema, zda být morálním vzorem pro své děti a žít ve stínu,

nebo se přizpůsobit lži režimu, kolaborovat s ním, a získat tak pro své děti lepší budoucnost. Do scénáře jsem dala mnoho prožitků svých, mých vrstevníků i našich rodičů. Film je v tomto směru velmi intimní.

Důležitou stránkou filmu bylo věrné zachycení a ztvárnění dobových reálií a nálady 80. let. Jak jste v tomto ohledu s výsledkem spokojena?

Byl to svým způsobem velký oříšek. Film se odehrává před 30 lety, jde tedy o snímek historický, ale na druhou stranu jde o období, které si ještě mnoho lidí detailně pamatuje. Nemohli jsme si tudíž dovolit žádnou nepřesnost, přibližnost. Nechtěla jsem ale, aby šlo o festival dobových rekvizit, aby byly vystavovány na obdiv objekty, které máme se socialismem vizuálně svázané, aby naše pozornost byla strhávána k dnes „legračním“ kostýmům. Na vizuální stránce jsme pracovali s kameramanem Basetem Střítežským, architektem Petrem Fořtem a kostýmní návrhářkou Simonou Rybákovou a myslím, že se nám společně podařilo vytvořit adekvátní dobový obraz.

Natáčení probíhalo v mezinárodní koprodukcí, která sama o sobě bývá komplikovaná. Co byste nyní s odstupem označila v procesu produkce za nejnáročnější a co pro vás před natáčením bylo největší výzvou?

U většiny filmů, ať již s mezinárodní spoluprací nebo bez ní, jsou všechny fáze svým způsobem náročné. U Fair Play bylo již samotné psaní scénáře delší, než je obvyklé. První verzi jsem napsala v roce 2007, po ní následovalo během pěti let osmnáct dalších verzí. Bylo to dáno jednak tím, že jsem každou novou verzi dávala čist odborným poradcům, kteří si postupně rozvzpomínali na různé detaily, které mě inspirovaly k novým scénám, a také tím, že moji producenti Kateřina Černá a Pavel Strnad z Negativ filmu jsou velmi nároční a stále přicházeli s novými, musím přiznat obohacujícími kritikami. Také jsme se potýkali s nedůvěrou, zda dokážeme najít hlavní představitelky, které budou běhat tak dobře, že jim uvěříme, že mohou být nominovány na olympiádu. Proto probíhal casting na hlavní roli asi rok, druhý rok musely Judit Bárdos a Eva Josefíková trénovat čtyřikrát týdně.

Vedle dopingu má film i intimnější rovinu v podobě vztahu matky s dcerou. Anna Geislerová (matka) a Judit Bárdos (dcera) působí ve svých rolích velmi přesvědčivě. Pracovala jste s konfliktem mezi matkou a dcerou hned v prvních verzích scénáře, nebo se tento rozměr v scénáři objevil až postupně během psaní?

Ano, téma mateřské lásky bylo ve filmu již od začátku, i když v první verzi měla hlavní hrdinka ještě bratra, který emigroval s otcem na Západ, takže všechno bylo v této rovině komplikovanější.

Judit Bárdos, představitelka hlavní role, není v Česku příliš známá. Co stálo za rozhodnutím obsadit do role Anny právě ji? Byl proces hledání herečky pro hlavní roli složitý?

Myslím, že mohu bez přehánění tvrdit, že jsem na castingu viděla většinu českých, moravských i slovenských hereček ve věku mezi 16 až 24 lety. Pozvali jsme s castingovou režisérkou Mirkou Hyžikovou posluchačky a absolventky všech státních i soukromých hereckých škol. Když už jsem si byla jistá, že jsem našla tu pravou, a poslali jsme ji k trenérovi, ten mě hluboce zklamal, když řekl, že adeptka na hlavní roli nemá vůbec sportovní předpoklady a že ji nikdy běhat nenaučí. Když se tak stalo poněkolkáté, pochopila jsem, že musíme jít opačnou cestou, a herečky jsem nejdříve poslala na trénink a teprve, když prošly výběrovým sítím, dělali jsme skutečné herecké zkoušky. Judit jsem znala z filmu Dům, kde hrála hlavní roli, věděla jsem, že je nesmírně talentovaná, ale připadala mi na roli trochu starší a také, snad mi promine, při těle. Trenér z ní však byl nadšen, říkal, že má neuvěřitelný sportovní talent a že za chvíli zhubne. To se také stalo. Jsem opravdu šťastná, že roli Anny hraje ona, myslím, že jí svojí osobností velmi obohatila.

Co se celkového obsazení filmu týče, byl pro vás někdo z herců jasnou volbou od samého začátku, nebo se herecké obsazení rodilo až v průběhu castingu? Překvapil vás někdo z herců tím, jak svou roli uchopil?

Ne, neměla jsem vůbec žádnou konkrétní představu ani o tom, kdo by měl hrát roli matky. S Aňou Geislerovou jsem točila již dva televizní filmy, ale vlastně až teprve ve chvíli, kdy jsem ji viděla ve filmu Nevinnost, jsem si uvědomila, že by byla pro roli ideální, protože splňovala moji představu, že by matku měl hrát někdo, kdo je na jednu stranu tvrdý, nekompromisní, a na stranu druhou jemný a emocionální. Byla jsem si jista, že Aňa zahraje všechny psychologické nuance, že se díky její interpretaci bude moci divák s jednáním postavy ztotožnit. Kvůli slovenské koprodukcí bylo jasné, že musíme mít i herce z tohoto teritoria, ale to pro mě žádná povinnost nebyla, protože slovenští herci jsou nesmírně talentovaní. Vybrala jsem si Romana Luknára, o jehož talentu jsem věděla dlouho, a bylo pro mě příjemné s ním pracovat. Stejně tak jsem znala z pražských divadel Romana Zacha a

Igora Bareše a bylo pro mě ctí, že role přijali. Na postavu Annina přítele jsem na castingu vybrala šikovného Ondřeje Nováka. Ale abych odpověděla na otázku, zda mě někdo překvapil. Výborní herci, a to všichni zmínění jsou, vás vždy příjemně překvapí tím, že nad rámec vašich pokynů dodají replikám ještě větší emoci, větší hloubku a na zajímavosti. A tak se i stalo.

Jste připravena na možnost, že Fair Play vzbudí u některých diváků negativní emoce? Přeci jen je doping citlivé téma, o němž není radno v některých kruzích mluvit...

Upřímně řečeno mě to nenapadlo, takže připravená nejsem. Já se v kruzích, kde se o dopingu nesmí mluvit, nepohybuji. Ale jsem připravená na negativní kritiky, že se mi ve filmu něco nepovedlo atd., i když doufám, že jich moc nebude.

Vy sama jste se ve Francii, kde žijete, prosadila jako střihačka a podílela jste se na mnoha úspěšných filmech. Měla jste nutkání mluvit během střihačských prací Jakubu Hejnovi (střih) do práce, nebo jste vše nechala výhradně na něm? Uvažovala jste i o možnosti, že si celý film sestříháte sama?

Své filmy nikdy nestříhám sama, protože si myslím, že každý režisér je po natáčení lehce neobjektivní, unavený a že mít druhý čerstvý pohled je důležité. Ale samozřejmě, že jsem do střihu Jakubovi mluvila, tomu se neubrání žádný režisér. Jestli jsem to dělala více, či méně, nedokážu odhadnout, možná že méně, protože si myslím, že právě proto, že jsem střihačka, jsem věděla, že některé věci prostě jinak udělat nejde.

Prozradíte, na čem a s kým momentálně pracujete?

Dokončuji knihu o své emigraci a doufám, že se pustím do adaptace Škvoreckého Zbabělců.

ROZHOVOR S JUDIT BÁRDOS

Po slovensko-českém filmu Dům, který získal několik mezinárodních ocenění, jde o vaši druhou velkou hereckou příležitost v celovečerním filmu. A zdá se, že jste opět nasadila hereckou laťku velmi vysoko. Co pro vás osobně tato role znamenala?

Tato role pro mě především znamenala velký zážitek v podobě příležitosti zahrát si v českém filmu. České filmy mám totiž moc ráda a až do této chvíle se mi taková možnost nenaskytla. Takže jsem šťastná, že mi Andrea Sedláčková věřila a postavu Anny mi svěřila. Kromě toho mě těší, že jsem díky této postavě nahlédla do světa sportovců a zakusila si něco ze života v Československu osmdesátých let. A jsem ráda, že jsem ta léta zakusila jenom ve filmu... No, a v neposlední řadě jsem díky Anně prožila i krásné natáčení s úžasnými lidmi.

Odkud obecně berete inspiraci pro ztvárnění svých rolí?

Inspirací je už samotný scénář. Pokud je daná postava dobře a pro mě dostatečně uvěřitelně napsaná, je to velká inspirace sama o sobě. Kromě toho mě inspiruje režisér. Při práci se dozvím

i leccos z jeho života, což mě inspiruje taky. A samozřejmě život sám. Život můj, životy mých blízkých, životy odpozorované.

Hlavní postava Anna, kterou ve filmu hrajete, se ocitá pod těžkým tlakem okolností, na svůj věk však reaguje překvapivě dospěle. Jste si v tomto s Annou podobné? Jak moc je vám postava Anny blízká?

Já jsem se ještě naštěstí v takové situaci a pod takovým tlakem jako Anna neocitla, takže jak bych se zachovala, nevím. Postava Anny mi je ale hodně blízká, vždy jsem byla pro čestné a férové jednání, podvody neuznávám.

Děj filmu se odehrává v totalitním Československu 80. let, tedy v prostředí, které jste sama už nezažila. Vnímala jste odlišné okolnosti, v nichž postavy žily, byla pro vás tato stránka při ztvárnění role podstatná, nebo jste se spíše soustředila na obecné poselství filmu?

Okolnosti jsem samozřejmě vnímala, vždyť celý Annin život je tím poznamenán a Anna kvůli tomu prožívá těžký vnitřní boj. Takže ano, prostředí jsem vnímala velmi intenzivně.

Kvůli natáčení a celkové věrohodnosti vaší role jste musela podstoupit (tvrdý) atletický trénink. Jak na tuto část natáčení vzpomínáte? Bylo natáčení fyzicky náročné? (Při natáčení jste na druhou stranu měla dublérku, bylo jí opravdu třeba?)

Běhání bylo fyzicky náročné, ale vzpomínám na něj ráda. Trénovat jsem začala půl roku před natáčením a moc mě to bavilo. Bez tréninků bych natáčení rozhodně nezvládla, protože kondice, kterou jsem díky svému trenérovi nabyla, byla při natáčení opravdu třeba. Navíc bylo nutné zvládnout i určitý běžecký styl, abych na plátně působila věrohodně. A bez dublérky by to nešlo, protože například při nastavování kamery u velkých závodů bych tu trasu musela běžet tolikrát, že bych nejspíš padla vyčerpáním. Takže při nastavování záběrů a u některých záběrů zezadu za mě běhala dublérka.

Jaký je váš názor na přítomnost dopingů ve vrcholovém sportu? Je pro vás přijatelné, že byste jako herečka byla pro úspěch například ochotna riskovat své zdraví?

Doping odmítám. V herectví se dopovat nedá, protože tam nejde o to být rychlejší nebo silnější. Takže s podobnými věcmi zkušenost nemám, pouze ve formě energetických tyčinek a šumivých vitamínových tablet, které jsem občas během natáčení běžeckých scén Fair Play užívala. Ty jsem ale dostala od produkce a trenéra.☺

Jaký vy sama osobně máte vztah ke sportu?

Sport mám ráda hodně, nejradši atletiku, plavání a bruslení, ale jsem pouze televizní divák. Jednomu konkrétnímu sportu jako například Anna se od dětství nevěnuju. Já jsem jako dítě místo na sport chodila na klavír a do literárního kroužku. Na střední škole jsem vyzkoušela lidový tanec a na vysoké jsme měli kurz šermu, pohybu a tance. Potom jsem začala rekreačně běhat. A pak jsem kvůli Fair Play chodila třikrát týdně na tréninky. A běhat chodím doteď, i když už zase pouze rekreačně.

V některých scénách filmu se objevíte nahá. Jak se vám podobné scény točí, máte s nahotou před kamerou nebo na jevišti problém?

Nahá točím nerada. Ale když se mi scénář líbí a je to potřeba, jsem ochotna se i svléknout. Na jevišti jsem zatím nahá nebyla.

Jak se vám spolupracovalo s Annou Geislerovou, jež ve filmu hraje vaši matku? Před kamerou spolu působíte velmi věrohodně...

Aňu mám moc ráda, poprvé jsem ji viděla ve filmu Šťěstí. Od té doby patří mezi moje oblíbené herečky a už jsem ji viděla v mnoha dalších filmech. Takže jsem se na natáčení s ní těšila. A bylo to moc fajn, Annino herectví je hodně autentické, a kromě toho je moc milá a lidská, netrpí žádnými hereckými manýry. Pozorovat ji při práci byl velký zážitek.

V konečné verzi filmu jste jako Slovenka maďarského původu předabována českou herečkou Berenikou Kohoutovou. Jak moc je pro vás tato otázka zásadní a jak se vůbec k dabingu jako takovému stavíte?

Pokusila jsem se zahrát Češku, ale nevyšlo to. Na place jsem texty odříkávala v češtině, dokonce i se štábem jsem se snažila mluvit česky, samozřejmě ovšem v rámci svojí české slovní zásoby. ☺ Andrea mě kvůli přízvuku netrápila, nechtěla, abych se na řeč soustředila. V postsynchronech jsem se to

snažila vylepšit, ale trvalo mi to hrozně dlouho a stejně to nebylo úplně ono. Takže se rozhodli mě předabovat a Berenika odvedla fantastickou práci. A co se dabingu obecně týče, je to hodně velká dřina, a všichni, kteří dovedou tak dobře pracovat s hlasem a se slovem, obdivuju.

Jak budete na natáčení filmu Fair Play vzpomínat? Co bude určující vzpomínkou, která pro vás osobně natáčení vystihne a k níž se budete i po letech vracet?

Fair Play mi už teď chybí, byl to pro mě obrovský zážitek. A určující vzpomínkou budou všichni ti lidé, s kterými jsem mohla spolupracovat.

Kde vás v nejbližší době ještě mohou diváci vidět, ať už ve filmu, na televizních obrazovkách nebo na divadle? Která z těchto hereckých poloh, dá-li se to takto říct, je vám v současnosti nejbližší?

Nedávno jsem dotočila hraný dokument s pracovním názvem *Denník Agáty Schindlerovej*. Režisérem je Zdeněk Jiráský. A momentálně zkouším divadelní představení *Potkany* v Divadle Andreja Bagara v Nitře. Tam je režisérem Roman Polák. Kromě toho hraju v Slovenském národním divadle v Bratislavě a v Jókaiho divadle v Komárnu. Všechny tyto postavy jsou mi něčím blízké a mám je moc ráda.

ROZHOVOR S ANNOU GEISLEROVOU

S Andreou Sedláčkovou jste se naposledy pracovně sešly před osmi lety při natáčení televizního filmu Krásný čas. Je režie Andrey Sedláčkové v něčem specifická? Jak byste za sebe nejlépe vystihla Andrein režisérský styl?

Žena s obrovskou energií, se smyslem pro zkratku, detail, přímost i diplomacii. A umí být až odzbrojujícím způsobem upřímná, ale toho jsem se dočkala až po letech. Ovšem stálo to za to!

Rolí matek máte v českém filmu za sebou už několik. V čem byla však tato role Anniny (Judith Bárdos) matky Ireny jiná, výjimečná?

V tom, co tahle konkrétní matka musí prožít. Co všechno je ve hře, když se rozhoduje udělat zásadní a ne úplně jednoznačně přijatelný krok. A já ji chápu. Tu bezmoc i sílu.

Ač se filmů s tematikou 70. a 80. let objevilo v poslední době poměrně mnoho, film Fair Play se už na první pohled z této vlny vymyká. V čem je podle vás jiný, proč jej nejde jednoduše postavit do řady populárních retro filmů, které dnes vznikají?

Já bych ho s žádným filmem nesrovnávala. Může to být pro diváky zavádějící. Zkrátka tenhle je nový. Jiný.

80. léta jste prožila jako dítě. Zaznamenala jste tehdy úspěchy českých atletů na vrcholných světových akcích?

Já jsem z antisportovní rodiny... Děda sledoval tenis, to si pamatuju. Vzteklyho McEnroea. A pamatuju si kolovou a bratry Pospíšily. To je asi tak všechno... ale samozřejmě jsem cítila úctu před Emilem Zátopkem. Byl to hrdina. A běžela jsem za ZŠ Dubečská Závod Rudého práva.

Téma dopingů ve vrcholovém sportu osmdesátých let otevírá poněkud tabuizované téma. Čekáte v této souvislosti i negativní ohlasy? Přeci jen jde o téma z nějakých důvodů mimořádně citlivé...

Dají se očekávat a bude jediné dobře, že se diskuze otevře.

Annina matka Irena je ve filmu přesvědčena, že ví lépe než dcera sama, co je pro její dceru dobré, a že za ni proto může určitě věci rozhodnout. Přistihla jste vy sama sebe v osobním životě při podobných myšlenkách?

V takhle zásadních věcech naštěstí ne, ale jako matka si před každým rozhodnutím kladu otázek spoustu. Jestli je dobrá školka, škola, očkování... Ale kde vlastně leží ta hranice mezi mateřskou láskou a terorem, je někdy těžké rozeznat. Ale já Irenu chápu. Opravdu na miskách vah ležela těžká slova jako budoucnost, svoboda, štěstí oproti nesvobodě, šedi a stádnosti. Kvůli tomuhle jsem ji tak ráda hrála.

Irena plánuje emigraci pro svou dceru a také pro sebe... Být ve stejné situaci jako vaše hrdinka, uvažovala byste stejně? A dovedete si představit, že byste žila a pracovala v jiné zemi?

Já nevím. Já chci věřit aspoň tomu, že bych nebyla ve straně ani v Pionýru, ale tvrdit, že bych byla schopná otevřeně bojovat proti diktatuře, si netroufnu. Navíc až teď, když mám děti, chápu, proč se skrze ně dá každý vydírat a nechá sebou manipulovat. A kdybych si fandila a vzala v potaz moje postoje dnes, tak si myslím, že bych bojovala tady. Že bych chtěla být součástí toho spolenectví a odvahy, která měla strašnou sílu. Ale jen Bůh nebo čert ví, co by kdyby...

Ve filmu hrajete bývalou tenisovou reprezentantku. Jaký je vlastně váš vztah ke sportu?

To už jsem myslím trochu naznačila. Ale lepší se to. Nejvěrnější vztah mám k volejbalu, běhu, badmintonu, lyžování. Ale momentálně je to přes rok od chvíle, kdy jsem naposledy provozovala jakýs takýs pohyb. Posedla mě sdílená lenost a já si říkám, že tělo asi ví, co chce. Odpočívat. Ale pomalu začínám cítit brnění v nohou, že už bych se i trochu protáhla.

Během natáčení Fair Play jste přišla do jiného stavu. Ovlivnila tato skutečnost natáčení, bylo nutné upravit scénář, posunout natáčení apod.? Hrála se vám pak role matky jinak?

Točit těhotná je těžký. Člověk prostě vnímá a cítí jinak. Měla jsem obavu, abych něco nepokazila, nepřehlídla. Doufám, že se to aspoň trochu zdařilo.

Pro herečku Judit Bárdos, jež hraje vaši dceru, je Fair Play po filmu Dům druhou velkou hereckou příležitostí v celovečerním filmu. Na plátně vaše společné scény působí velmi přirozeně a přesvědčivě. Jak jste se k takovému souznění dopracovaly?

S Judit to bylo jednoduchý. Ona je čarovná. Je neuvěřitelně skromná, tichá, jemná. A má ty svoje modré oči. Pohled na ni mě dojíhá a není těžký k ní cítit mateřskou ochrannou lásku. A zároveň je v ní i ta důležitá zpučnost a síla, díky které naopak člověk věří její odvaze a síle. Mám ji ráda. Tím to je.

Natočila jste řadu filmových rolí. A přece – čím je pro vás tato role, toto téma a taková herecká zkušenost zapamatovatelná nebo možná i přínosná?

Zaprve hodně fandím Andree. Obdivuji její pracovitost a důslednost. A přeju jí, aby se dočkala úspěchu! Velkého! A pak si myslím, že je důležité si připomínat, že naše postoje k nespravedlivosti, lži, nečestnosti atd. z nás buď dělají hrdiny, nebo sluhy. A že každý může být hrdinou svého života. To především. A někdy se pak stává i hrdinou pro ostatní. Je potřeba nezapomínat na vládu lži a moci a na to, že se jí lze postavit.

ROZHOVOR S ROMANEM ZACHEM

Ve filmu Fair Play Andrey Sedláčkové hrajete postavu disidenta, člověka aktivně vystupujícího proti totalitnímu režimu. Otázka osobní statečnosti a charakteru je jednou z klíčových otázek celého filmu. Jak z tohoto hlediska hodnotíte postavu Anny (Judit Bárdos)?

Anna je určitě velmi statečná, ale nesmíme zapomenout ani na její matku. Ta má navíc zodpovědnost za svou dceru a o to jsou všechna její rozhodnutí těžší.

Čím je pro vás film Fair Play především? Sportovním dramatem, společenským thrillerem, příběhem ctizádostivosti, intimním příběhem jedné rodiny?

Mám-li to říct takto lakonicky, pak intimním příběhem rodiny, pro jejíž členy je morálka důležitější než osobní prospěch.

Zajímali jste se někdy o téma dopingu v socialistickém sportu?

Ne. Mě zajímá, co se děje ve sportu teď.

Jak byste popsal svůj vztah ke sportu?

Ten mohu vyjádřit velmi stručně: sport miluju.

Vaše postava spisovatele tlačí na Irenu, která má dospívající dceru, aby přepisovala jeho rukopisy, přestože je jasné, že ji i její rodinu vystavuje opakovaným problémům se Státní bezpečností. Je pro vás jednání vašeho hrdiny pochopitelné a jak se vám Marek Kříž nakonec hrál?

Marek se snažil bojovat proti režimu a věřil, že lidé jemu blízcí sdílí stejný názor a jsou pro dobro věci schopni a ochotni všechna tato rizika podstoupit. A v tom se ostatně nemýlil...

Divadlo, nebo film? V čem spatřujete kouzlo obojího, kde se cítíte více jako ryba ve vodě?

Jednoznačně film i divadlo. Každé má své, oboje mám rád a jsem vděčný, že mohu být hercem jak divadelním, tak filmovým.

ROZHOVOR S IGOREM BAREŠEM

Fair Play je snad vaší první spoluprací s režisérkou Andreou Sedláčkovou. Co vás na příběhu a scénáři zaujalo?

S maximálně připravenými profesionály se vždy pracuje výborně a myslím, že i mimo zpracovávané téma filmu jsme si porozuměli a měli si co říct. Tohle je vždy deviza, která se na výsledku objeví v tom kladném slova smyslu. Co se příběhu týče, je vždycky vděčné sledovat boj jedince proti něčemu, ať už obecnému, nebo konkrétnímu. Tento princip je platný od nepaměti ve všech pohádkách. Ale takové příběhy se dály a tuším, že i dějou dál, jenom mají jinou barvu.

Ve filmu hrajete postavu důstojníka StB. U podobných rolí se může stát, že vyzní spíše jako klišé než reálný člověk z masa a kostí. Jak se vám vaše filmová postava, která působí velmi realisticky, hrála?

Všechny takové postavy, a nebylo jich málo, se mi hrají mnohem jednodušeji než kterékoli jiné, například kladné charaktery. Je samozřejmě nutné ohlídat „míru zla“, ale to je spíš úkolem režie. Je dobré si vždy na takové postavě najít něco, co ve výsledku přispěje k tomu, že nepůsobí jako monstrum.

Dějová linka s tajnou policií místy posouvá film až do blízkosti thrilleru. Jak jste vnímal dobu normalizace, kterou jste zažil především jako student, vy osobně?

Politická situace před revolucí ani po ní se mě nikterak osobně nedotkla. Ani pozitivní ani negativní zkušenosti s jakýmkoli politickým režimem nemám, nicméně dokážu si různé situace představit. Draka jsem taky v životě nezabil a přitom jsem v pár pohádkách hrál.

Pokud jde o téma dopingu v Československu 80. let a o sport jako takový, sledoval jste tyto události v minulosti nějak více? Zajímal jste se někdy o sport?

Sport jsem nikdy nesledoval, ale téma dopingu se mi zdá velmi trefně uchopeno v rozhlasové a následně i divadelní hře Davida Drábka „KOULE“, která se týká Heleny Fibingerové. Tak trochu veselé, trochu smutné, jak je to ostatně v životě se vším

ROZHOVOR S EVOU JOSEFÍKOVOU

V poslední době jdete z filmu do filmu. Po snímcích Donšajni a Vejška nyní hrajete i ve Fair Play. Pokud byste měla porovnat tato tři natáčení, lišil se nějak přístup režisérů k hercům a vůbec samotná natáčení?

Na natáčení Donšajnu jsem zažila tři dny příjemné poklidné práce pod galantním vedením pana Menzela. U Tomáše Vorla jsem u filmu poprvé zažila intenzivní zkoušení ještě před začátkem samotného natáčení. A Andrea byla první žena-režisérka, se kterou jsem měla možnost pracovat. Překvapila mě její přirozená autorita a profesionální klid ve chvílích, kdy ostatní na place už měli nervy v kýblu.

Hrajete atletku Martinu, sparing partnerku hlavní hrdinky Anny – musela jste před natáčením podstoupit tvrdý trénink? Bylo pro vás z tohoto pohledu natáčení náročné?

Přišla jsem na casting, ale bylo mi jasné, že se svou sportem netknutou postavou tvůrce asi moc nezaujmu. Když mi pak Andrea řekla, že jsem roli získala, měla jsem velkou radost. Ta poněkud opadla, když jsem dostala roční předplatné do fitka a tréninky s profi atlety pražské Slavie. Ale jsem ráda, že i u nás vznikají filmy s tak poctivou přípravou herců a že jsem toho mohla být součástí. A zhubla jsem, takže pecka.

Vaše postava je zařazena do státem řízeného dopingu a nespátřuje v tom problém, zdá se, že si rizika dopingu buď neuvědomuje, nebo je vědomě přehlíží. Jsou pro vás postoje vaší hrdinky, která byla ochotna pro příslib úspěchu něco takového podstoupit, pochopitelné? (Samozřejmě s přihlédnutím k době a k tomu, že byl tehdy doping „běžný“?)

Když jsem poprvé četla scénář, vnímala jsem Martinu jako hodně negativní postavu. Ale v průběhu natáčení jsem se s ní začala sžívat a přestala černobíle odsuzovat ty obrovské ambice něco dokázat, ať to stojí, co to stojí. Ale nechtěla bych o té postavě a jejích postojích mluvit déle, než je sama na plátně.

Jste vy osobně soutěživý typ? Například pokud jde o získání role, obcházíte aktivně castingy, nebo spíše vyčkáváte, až vás někdo osloví? Je vůbec v Čechách pro mladé herečky dostatek pracovních příležitostí?

Dostatek pracovních příležitostí pro nás není. Ale problém vidím spíš v tom, že herecké školy, státní i soukromé, u nás každoročně vypustí takové množství mladých herců, že kdyby se pro každého měla najít příležitost, filmové premiéry by byly pětkrát do týdne a počet divadel by se musel zdvojnásobit. To je pochopitelně nemožné. Vládne tu přirozený výběr. Ovšem není to o síle jedince, ale o talentu, příležitostech a hlavně štěstí. Proto na castingy chodím a snažím se hrát co nejlíp. Nicméně bylo by mi trapně, kdybych se pokoutně zjevila i tam, kam mě nikdo nepozval.

Fair Play se natáčelo ve třech různých zemích – v České republice, na Slovensku a v Německu. Je pro vás takové cestování únavné, nebo naopak příjemným zpestřením a užíváte si ho?

Ono je vlastně jedno, jestli se jede do Chemnitzu, nebo do Benešova, tyhle pobyty mimo Prahu mám strašně ráda. Lidi hned po natáčení neběží domů, ale jdou spolu na pivo. Díky takovým večerům jsem u filmu našla skvělé přátele. Když člověk není v náladě, odpočívá a přemýšlí si na hotelovém pokoji tak, jak by se mu to doma nepovedlo. Prostě absolutní klid. Loni jsem kvůli natáčení historického seriálu 1864 jezdila čtvrt roku trasu Praha – Kodaň. Moc mi to chybí a chci to zažít znova.

Mohou se na vás diváci těšit v nějakém dalším filmu, nebo se teď zase na chvíli vrátíte k divadlu?

Tato sezóna je pro mě hlavně divadelní. Loni jsem spíš točila a na jevišti jsem začala být trochu nejistá. V tomhle jsme stejní jako atleti. Potřebujeme trénink, abychom mohli podávat dobré výkony. Čerstvě nastupuji do angažmá v kladenském divadle. Hrajeme Goldoniho Letní byt, připravujeme Ibsenovy Přízraky a další hodně zajímavé inscenace. Do toho hraju v Divadle Bez Zábradlí a v Rubínu bude premiéra nové Klimáčkovy hry Maso. Bude to satirická psychedelie na komorní scéně. Sranda.

© **Negativ**

(všechny zde uvedené informace, včetně doslovných citací, jsou k volnému použití)

producenti a koproducenti

s přispěním

ve spolupráci

partneři filmu

mediální partneři

